

S. Andreas - Doop van de Heer - 10 januari 2021

Mijn doop is niet vrijblijvend

Inleiding

Jezus wordt door Johannes gedoopt in de Jordaan; hier begint hij zijn zending, die bestaat in het vestigen van Gods koninkrijk op onze aarde. Dat wordt bevestigd van Godswege: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in wie Ik vreugde vind.' Met andere woorden: Jij bent degene die de hemel op aarde gaat brengen. Wij gaan er in de overweging op doordenken, wat dat betekent voor ons.

Preek

Ik herinner mij een gesprek/discussie met een van u over het woord 'uitverkoren' in: uitverkoren volk. Wij zingen dit ook met kerstmis: 'ook wij uitverkoren komen u begroeten'. Zij vond dat woord nogal pretentief: Wie denken wij wel dat we zijn? Wij méér dan anderen? Maar al pratende kwamen wij tot de conclusie dat dit zeker niet bedoeld is. Het kan niet zijn dat een bepaald volk, of dat wij, superieur zijn over andere volken. Maar wat dan wél? 'Uitverkoren' betekent: een bijzondere verantwoordelijkheid om voor gerechtigheid te kiezen, een bijzondere verantwoordelijkheid om de ander, ieder ander, tot recht te laten komen, en nooit voor eigen gewin of status te kiezen ten koste van de ander. Het woord 'uitverkoren' (kwamen wij tot de conclusie) heeft in de schrift dus niets te maken met superioriteit, met 'übermensch of zoiets', maar alles met de roeping om daadwerkelijk de hemel op aarde te brengen, om niet halfslachtig maar radicaal te gaan voor de heerschappij van God op onze aarde.

En nu het evangelie van vandaag: Dát is precies wat Jezus op zich nam toen hij zich door Johannes in de Jordaan liet dopen; dáár begon hij zijn zending om Gods koninkrijk in deze wereld te vestigen; dáár hoorde hij diep in zichzelf de stem van Godswege: Jij bent mijn geliefde zoon, want jij doet wat Ik graag wil (mijn plannen zijn niet uw plannen, zegt de profeet Jesaja immers in de eerste lezing), en jij doet het op de manier zoals bedoeld door mij (uw wegen zijn niet mijn wegen).

Wij vieren vandaag dit feest van zijn doop, omdat het voor ons zo belangrijk is: het herinnert ons eraan dat ook onze doop, ons christen zijn, precies dát betekent: inzet voor de komst van Gods heerschappij op aarde, inzet voor de komst van de hemel op aarde, inzet dat de ander (ieder ander) bij mij tot zijn/haar recht komt als mens. En het herinnert ons eraan, dat, als wij serieus zijn volgeling willen zijn, deze inzet niet vrijblijvend is, maar oerserieus en eigenlijk alleen maar radicaal kan zijn.

Zou het kunnen zijn dat de kerken (wij dus) dit laatste, dit radicale aspect, uit het oog verloren hebben? En zou het kunnen zijn dat wij teveel met onszelf bezig zijn geweest, met ons eigen kleine kringetje, met ons eigen ziel en zaligheid, met ons eigen zelf (ikke, ikke, ikke), en niet of nauwelijks naar de wereld buiten ons gekeken hebben? De houding van Jezus is de kern van de blijde boodschap. Met hem is Gods menslievendheid hier op aarde verschenen; de houding van Jezus, zĳn lieve blik geeft mensen weer hoop, vertrouwen, perspectief; zĳn houding ten opzichte van gebroken mensen roept krachten in hen op, doet hen overeind komen, tot leven, nieuw leven.

We weten ons gezegend met paus Franciscus, die deze boodschap verkondigt en uitdraagt. Hij is niet van dogma's en regels, maar hij omarmt de zieken, de armen, de zondaars; hij staat niet boven de mensen, maar is te vinden tussen de mensen; hij beroept zich niet op de onfeilbaarheid, maar toont en verkondigt barmhartigheid; hij heeft een visioen van een nieuwe wereld, van een wereld waar we samen verder moeten als broeders en zusters, ongeacht huidskleur, ras of stand, ongeacht godsdienst of seksuele geaardheid.

Is dat ook niet wat echte vriendschap doet? Wat een echte parochiegemeenschap poogt te doen? Wij voelen ons als parochie immers geroepen om zĳn instrument te zijn om die mooie wereld vandaag te verwezenlijken, Gods heerschappij op aarde. Als christenen worden wij uitverkoren, uitgenodigd, uitgedaagd om ons die houding eigen te maken. Dan zal onze wereld gaandeweg anders worden, omgekeerd, mooier. Het is mogelijk.....